

तत्र तु प्रथमानुवाके प्रोक्ता नक्षत्रेष्टका मन्त्राः कचि-
 द्विकृतिरूपे चयने द्रष्टव्याः । यथाऽनारभ्याधीतं सामिधेनी
 साप्तदशं प्रकृते प्रत्यक्षश्रुतेन पाञ्चदशेनावरुद्धायामवकाशम-
 लभमानं विकृतौ निविशते । एवमेतेऽपि मन्त्राः प्रत्यक्षश्रुतैः
 कृत्तिकानक्षत्रमग्निर्देवतेत्यादिमन्त्रैरवरुद्धायां प्रकृतावकाशा-
 भावात् विकृतौ निविशन्ते । तत्र प्रथमं मन्त्रमाह । “अग्नेः
 कृत्तिकाः । शुक्रं परस्ताज्ज्योतिरवस्तात्” इति । अग्निर्नक्षत्रस्य
 स्वामी तस्य स्वभूताः सप्तकृत्तिकाः अवज्जलादयः । तासु
 मध्ये वर्तन्ते शुक्रं तेजः परस्तात् वर्तते । ज्योतिर्ज्वाला सा
 चावस्तादवरपार्श्वे वर्तते । तासामुभयपार्श्वयोः शुक्रज्योति-
 षोरभिमानिदेवते अत्यन्तदीप्तिमत्यौ परं दीपयत्यौ वर्तते ।
 एवमुत्तरेष्वपि मन्त्रेषु योज्यम् ॥

द्वितीयं मन्त्रमाह । “प्रजापते रोहिणी । आपः परस्ता-
 दोषधयोऽवस्तात्” इति । प्रजापतिर्नक्षत्रस्वामी देवः तस्य स्व-
 भूता रोहिणी मध्ये वर्तते । आप ओषधयश्च पार्श्वद्वये वर्तन्ते ॥

तृतीयं मन्त्रमाह । “सोमस्येन्वका विततानि । परस्ताद-
 यन्तोऽवस्तात्” इति । इन्वकाः मृगशीर्षमङ्गुगतास्तारकाः
 विततानि विस्तीर्णाः वयन्तः पटस्य निर्मातारो देवताविशेषाः ॥

चतुर्थं मन्त्रमाह । “रुद्रस्य बाह्व । मृगयवः परस्तादि-
 चारोऽवस्तात्” इति । बाह्वशब्देन द्विवचनान्तेन आर्द्रानक्षत्र-
 मुपलक्ष्यते । बाह्ववत् प्रयत्नहेतुत्वात् । मृगयवो व्याधविशेषा
 देवाः । विचारो विशिष्टो लक्ष्यवेधः ॥